

13.1.2011

PRANEŠIMAS NARIAMS

Tema: Peticija Nr. 0613/2007 dėl ribojamos ES piliečių teisės balsuoti ir būti kandidatais vietos savivaldos ir Europos Parlamento rinkimuose Ispanijoje, kurią pateikė Jungtinės Karalystės pilietis Robert Houlston, su 5 parašais

1. Peticijos santrauka

Peticijos pateikėjas, Ispanijoje gyvenantiems kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams atstovaujančios partijos narys, teigia, kad per paskutinius vietos rinkimus Ispanijoje buvo rimtai pažeistos tūkstančių ES piliečių teisės. Visų pirma jis kritikuoja Alikantės provincijos Orihuelos savivaldybės institucijų neveikimą ir nusizengimus dėl parengiamųjų formalumų, kurie yra būtini, kad ne nuolatiniai Ispanijos gyventojai galėtų pasinaudoti savo balsavimo teise (Orihuelos pakranteje gyvena 20 000 žmonių, iš jų 60 proc. yra britai). Atkreipdamas dėmesį į tai, kad dauguma turinčių balso teisę gyventojų yra pensininkai, kai kurie jų turi sveikatos problemų ir, be to, nemoka ispanų kalbos, jis kritikuoja savivaldybės ir pašto institucijas dėl pažeidimų platinant namų ūkiams pranešimus apie ketinimą balsuoti. 75 proc. pranešimo formų taip ir nepasiekė suinteresuotųjų asmenų, nes pasimetė arba buvo adresuotos klaidingu adresu. Ši chaotiška padėtis, dėl kurios matyti, kad minėta sritis pernelyg tankiai užstatyta pastatais, atsirado dėl nepakankamos vietos rinkimų komisijos kontrolės, kuri, pasirašiusių asmenų teigimu, nesuteikė tinkamos pagalbos rinkimų teisę turintiems asmenims, kurie patys atvyko užsiregistruoti rinkėjų sąrašuose. Atrodo, kad rinkėjams taip pat kilo ir kalbos bei logistikos problemų, nepateisinamai trukdžiusių jiems pateikti apeliacinius skundus. Todėl vietos savivaldos rinkėjų sąrašuose buvo užregistruota mažiau negu 10 proc. balso teisę turinčių ES piliečių, o tai reiškia, kad naujai išrinktoje savivaldybės taryboje trečdaliui vietos gyventojų nėra tinkamai atstovaujama. Peticijos pateikėjai prašo Europos Sąjungos imtis priemonių pašalinti biurokratinės kliūtis, kuriomis diskriminuojami kitų valstybių narių piliečiai, norintys pasinaudoti Bendrijos teisės aktuose nustatytais balsavimo teisėmis.

2. Priimtinumas

Paskelbta priimtina 2007 m. lapkričio 5 d. Komisijos buvo paprašyta suteikti informaciją (pagal Darbo tvarkos taisyklių 192 straipsnio 4 dalį).

3. Komisijos atsakymas, gautas 2008 m. birželio 10 d.

„Petacijos pateikėjai skundžiasi, kad Orihuelos (Ispanija) savivaldybės rinkimų institucijos pažeidė rinkimų teises, kurios pagal EB sutarties 19 straipsnio 1 dalį užtikrinamos ES piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje, kurios piliečiai jie nėra.

Petacijos pateikėjų teigimu, prieš 2007 m. gegužės mėn. vykusius rinkimus labai didelė dalis bendruomenės rinkėjams išsiųstų rinkimų paraiškų nepasiekė adresatų. Apie 12 300 iš visų 16 000 išsiųstų paraiškų formų buvo gražintos kaip nepristatytos adresatui, nes savivaldybė buvo nurodžiusi neteisingus adresus. Atsižvelgdamos į didelį nepristatytų paraiškų skaičių, valdžios institucijos nusprendė išsiųsti paraiškų formas antrą kartą.

Petacijos pateikėjai teigia, kad tokį didelį nepristatytų paraiškų formų skaičių lėmė netinkamas oficialių Orihuelos adresų tvarkymas. Petacijos pateikėjų teigimu, labai skiriasi oficialiai naudojami urbanistinių objektų pavadinimai ir tikrieji jų pavadinimai, kuriuos gali atpažinti pašto įstaigos.

Petacijos pateikėjai pripažįsta, kad registruotis dalyvauti vietos savivaldos rinkimuose galima ne tik paštu, t. y. gražinant institucijoms paštu užpildytą paraiškos formą. Balsuoti galima užsiregistruoti ir *asmeniškai* nuvykus į kompetentingas įstaigas ir ten užpildžius paraišką.

EB sutarties 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Europos Sąjungos pilietis, gyvendamas valstybėje narėje ir nebūdamas jos pilietis, turi teisę balsuoti ir būti kandidatu per vietos savivaldos rinkimus valstybėje narėje, kurioje gyvena, tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir tos valstybės piliečiai.

Direktyvos 94/80/EB, kurioje nustatyta naudojimosi šiomis teisėmis tvarką, 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad rinkėjas naudojasi teise balsuoti per vietos savivaldos rinkimus gyvenamosios vietos valstybėje narėje, jei jis yra pareiškęs norą tai daryti.

Direktyvoje nenurodoma administracinė Bendrijos rinkėjų registracijos procedūra ar būdas, kuriuo ES pilietis turėtų išreikšti pageidavimą pasinaudoti balsavimo teise. Valstybės narės savo nuožiūra nustato specialiąsias taisykles, kurios turėtų būti veiksmingos.

Konkrečiai šiuo atveju yra du būdai išreikšti pageidavimą balsuoti. Pirmasis būdas – ES piliečiams užtikrinta galimybė asmeniškai prašyti juos užregistruoti kompetentingose jų gyvenamosios valstybės narės institucijose – yra daugelyje valstybių narių naudojama procedūra. Jei ši procedūra yra veiksminga ir sąlygos yra panašios į rinkėjams tos valstybės piliečiams taikomas sąlygas, gali būti laikoma, kad EB sutartimi ES piliečiams garantuojamos rinkimų teisės yra įgyvendinamos tinkamai. Antrasis būdas yra siųsti paraiškos formas paštu. Direktyva valstybės narės neįpareigojamos šiuo tikslu siųsti asmeninių laiškų suinteresuotiesiems piliečiams.

Tokiomis aplinkybėmis faktas, kad Orihuelos savivaldybės paštu išsiųstos paraiškų formos ne visais atvejais pasiekė Bendrijos rinkėjus, kuriems jos buvo adresuotos, atsižvelgiant į galimybę taikyti alternatyvų būdą, savaime nesudaro kliūčių pasinaudoti balsavimo teise.

Išnagrinėjusi petacijos pateikėjų nurodytą atvejį, Komisija nenustatė, kad Orihuelos

savivaldybė būtų pažeidusi Bendrijos teisės aktus.

Kalbant apie bendresnio pobūdžio klausimą dėl Ispanijoje gyvenančių ES piliečių informavimo apie jų rinkimų teises, savo 2002 m. gegužės 30 d. ataskaitoje dėl vietos savivaldos rinkimų¹ ir 2006 m. gruodžio 12 d. ataskaitoje dėl 2004 m. EP rinkimų² Komisija nustatė, kad Ispanijos valdžios institucijos ne tik siuntė pavienius laiškus, bet ir informavo apie šias rinkimų teises per televizijos ir radijo kampanijas, platinamose brošiūrose ir naujose interneto svetainėse.

Dėl 2007 m. vietos savivaldos rinkimų Ispanijos vidaus reikalų ministras organizavo televizijos ir radijo reklaminę kampaniją, kuria Europos Sąjungos piliečiai buvo informuojami apie jų teisę dalyvauti šiuose rinkimuose ir apie specialųjį telefono numerį, kuriuo buvo galima gauti daugiau informacijos. Be to, Rinkimų registracijos biuro interneto svetainėje anglų kalba pateikta išsami informacija apie galimybes pasinaudoti šiomis teisėmis.

Būsimoje Komisijos ataskaitose dėl šių direktyvų įgyvendinimo toliau bus stebima, kaip valstybės narės pateikia faktinę informaciją šiais klausimais.“

4. Papildomas Komisijos atsakymas, gautas 2011 m. sausio 13 d.

„Tešdama savo ankstesnį komunikatą dėl šios peticijos, Komisija norėtų informuoti Peticijų komitetą, kad paskutinė ataskaita dėl Direktyvos 94/80/EB (ES piliečių dalyvavimas valstybės narės, kurioje jie gyvena, vietos savivaldos rinkimuose) įgyvendinimo buvo priimta 2002 m. ir ją galima rasti per šią nuorodą:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52002DC0260:EN:NOT>.

Kitą ataskaitą tuo pačiu klausimu planuojama pateikti 2011 m..

Dėl ES piliečių dalyvavimo Europos Parlamento rinkimuose 2010 m. spalio 27 d. priimta naujausia ataskaita dėl Europos Parlamento rinkimų ir 2010 m. ES pilietybės ataskaita, kuriose įvertinamas šių teisių įgyvendinimas ir nustatomi tolesni veiksmai.

Šias ataskaitas galima atsisiųsti per šią nuorodą:

http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V5&T2=2010&T3=603&RechType=RECH_naturel&Submit=Search.“

¹ COM/2002/260.

² COM/2006/790.